

ΔΙΟΓΕΝΗΣ Ο ΚΥΝΙΚΟΣ

Ιστορίες από την ζωή του

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΔΥΜΩΝ:

Ο Διδύμων, οφθαλμίατρος της εποχής εξετάζει το μάτι μιας κοπέλας. Ο Διογένης τον βλέπει και γνωρίζοντας ότι ο Διδύμων είναι ερωτύλος, του λέει φωναχτά: "Πρόσεξε Διδύμων, μήπως εξετάζοντας τον οφθαλμό, φθείρεις την κόρην".

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΕΝΑΝ ΟΙΚΟΔΕΣΠΟΤΗ:

Ο Διογένης είναι καλεσμένος σε ένα γεύμα και πηγαίνει στο λουτρό για να πλυθεί πριν φάει. Αλλά το λουτρό είναι πολύ βρώμικο. Δεν παραπονιέται αλλά ρωτάει: "Οι εδώ λουόμενοι, που πλένονται μετά;"

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΕΝΟΣ ΚΑΚΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ:

Οι αρχαίοι Έλληνες συνήθιζαν να βάζουν πάνω από την είσοδο του σπιτιού τους ένα θυρέο με ένα σύμβολο ή ρητό που διάλεγαν για την οικία τους. Ένας μοχθηρός και κακός άνθρωπος είχε βάλει το ρητό: "ΜΗΔΕΝ ΕΙΣΕΙΤΩ ΚΑΚΟΝ" (Να μην μπει κανένα κακό). Ο Διογένης κτύπησε την πόρτα και ρώτησε: "Ο οικοδεσπότης από πού μπαίνει;"

ΜΕ ΤΟΝ ΠΛΑΤΩΝ

Ο Πλάτων τιμούσε τον Διογένη, τον ονόμαζε «Σωκράτη μαινόμενο», ο Διογένης όμως σε κάθε ευκαιρία ειρωνευόταν τον Πλάτων και όταν ο Πλάτων διατύπωσε τον ορισμό για τον άνθρωπο: «Ζώνον δίπουν άπτερον» (ζώο με δύο πόδια και χωρίς φτερά) ο Διογένης μάδησε ένα πετεινό και τον παρουσίασε στην αγορά λέγοντας «Ιδού ο άνθρωπος του Πλάτωνος». Από τότε ο Πλάτων συμπλήρωσε τον ορισμό: «και πλατώνυχον».

Όταν ο Πλάτων τον είδε μια μέρα να γευματίζει μονάχα με ψωμί κι ελιές, τον πείραξε λέγοντας: «Αν είχες πάει στο Διονύσιο, δε θα έτρωγες τώρα ελιές». Ο Διογένης του απάντησε: «Αν έτρωγες ελιές δεν θα ήσουν υποχρεωμένος να πάς στον Διονύσιο» (Ο Διονύσιος ήταν τύραννος των Συρακουσών και ο Πλάτων είχε πάει κοντά του προσπαθώντας να εφαρμόσει στην πράξη τις ιδέες του όπως τις είχε διατυπώσει στην «Πολιτεία»).

ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

Στην αγορά της Αθήνας τον έβρισε ένας φαλακρός. Ο Διογένης απάντησε: «Εγώ ου λοιδωρώ αλλά τας τρίχας επαινώ, ότι κρανίου κακού απηλλάγησαν», δηλαδή: «Δεν θα σε βρίσω, αλλά θα παινέψω τις τρίχες που εγκατέλειψαν ένα τέτοιο κranίο».

Μια μέρα παρακολουθούσε μουσική παράσταση κιθάρας. Ο κιθαρωδός ήταν τεραστών διαστάσεων και άγριος, το δε παίξιμό του χάλια. Όλοι οι ακροατές αποδοκίμαζαν και μονάχα ο Διογένης χειροκροτούσε. Όταν οι άλλοι τον ρώτησαν απορημένοι γιατί επευφημεί, εκείνος απάντησε: «Διότι τηλικούτος ών κιθαρωδεί και ου ληστεύει!» (Επειδή, αυτός -παρά το μέγεθος του-, παίζει κιθάρα και δεν ληστεύει).

Όταν κάποιος του είπε πως οι περισσότεροι άνθρωποι γελούν μαζί του, εκείνος απάντησε: Πιθανότατα και οι γαίδарοι να γελούν με εκείνους, αλλά όπως δεν τους νοιάζει για τα γαϊδούρια, ούτε και μένα με νοιάζει γι' αυτούς.

Ο Διογένης συχνά αυνανιζόταν μπροστά στο πλήθος που μαζευτόταν γύρω από το πιθάρι του. Όταν κάποτε τον ρώτησαν πως και δεν ντρέπεται, εκείνος απάντησε «Είθε και την κοιλίαν ην παρατρίψαντα και μη πεινήν» (μακάρι να μπορούσα να ανακουφίσω και την πείνα μου, τρίβοντας την κοιλιά μου).

Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ ΣΤΟ ΔΟΥΛΟΠΑΖΑΡΟ

Ο Διογένης είχε συλληφθεί από πειρατές σε ένα ταξίδι του προς την Αίγνα και είχε καταλήξει σε δουλοπάζαρο της Κρήτης. Ο δουλέμπορος δεν τον άφηνε να καθίσει, γιατί ήθελε να βλέπει ο κόσμος το εμπόρευμα, μα ο Διογένης του είπε: «Δεν έχει σημασία αν θα κάθομαι, γιατί και τα ψάρια είτε στέκονται είτε όχι το ίδιο πωλούνται». Ο Ξενιάδης, πλούσιος, αριστοκράτης της εποχής είδε τον Διογένη και θέλησε να τον αγοράσει. Συζήτησε με τον δουλέμπορο και ο δουλέμπορος πλησίασε τον Διογένη και τον ρώτησε: «αυτός ενδιαφέρεται να σε αγοράσει, τί δουλειά ξέρεις να κάνεις για να του πω;» Ο Διογένης απάντησε: «ανθρώπων άρχειν, φώναξε μήπως κάποιος θέλει δεσπότη». Το λογοπαίγνιο αυτό, ενός δούλου που δήλωνε πως διοικεί ανθρώπους και διδάσκει ανθρώπους, άρεσε στον Ξενιάδη που χαμογέλασε και τον αγόρασε. Τον πήρε λοιπόν στο Κράθειον, ένα προάστειο της Κορίνθου και του ανέθεσε την διδασκαλία των παιδιών του.

ΜΙΑ ΒΡΑΔΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΛΑΪΔΑ

Τον καιρό που ζούσε στην Κόρινθο, μεσουρανούσε εκεί η περίφημη εταίρα Λαΐς η Κορινθία. Έλεγαν για αυτήν πως «όλη η Ελλάδα λιώνει από πόθο μπροστά στην πόρτα της». Δεν ήταν μόνο πανέμορφη, αλλά και πολύ μορφωμένη, καλλιεργημένη, και πάμπλουτη. Είχε σχέσεις με τους επιφανέστερους και πλουσιότερους Έλληνες, που ταξίδευαν μέχρι την Κόρινθο για να την επισκεφτούν. Μεταξύ των πελατών της ήταν κι ο μαθητής του Σωκράτη Αρίστιππος, ιδρυτής της ηδονιστικής σχολής. Ο Αρίστιππος ήταν άνθρωπος ρεαλιστής και όταν κάποιοι του είπαν πως η Λαΐς δεν τον αγαπάει, αυτός απάντησε «Και τα ψάρια και το κρασί δε μ' αγαπάνε αλλά εγώ τα απολαμβάνω». Ο Διογένης δεν έδινε καμιά σημασία στη Λαΐδα και όταν κάποιος τον ρώτησε γιατί δεν την επισκέπτεται, αυτός απάντησε πως δεν θα σπαταλήσει δέκα χιλιάδες δραχμές για κάτι για το οποίο θα μετανοιώσει. Η Λαΐς, μαθαίνοντας το περιστατικό, πειράχτηκε και αποφάσισε να τιμωρήσει τον φιλόσοφο που καταφρονούσε τη γοητεία της. Του έστειλε μήνυμα πως θα του έκανε δώρο μια δωρεάν ερωτική νύχτα μαζί της. Ο Διογένης, δεν είχε να χάσει τίποτε και συμφώνησε. Η Λαΐς όμως τον υποδέχτηκε σε ένα σκοτεινό δωμάτιο και στη θέση της έβαλε μια κακάσχημη υπηρέτριά της, από την οποία τελικά ο φιλόσοφος δέχτηκε τις θωπείες που του υποσχέθηκε η Λαΐς. Το άλλο πρωί διαπίστωσε το πάθημά του, το οποίο η εταίρα φρόντισε να το μάθει όλη η Κόρινθος. Ο Διογένης όμως ατάραχος, όταν τον κορόιδεψαν για το πάθημα, απάντησε: «Λυχνίας σβεσθείσης πάσα γυνή Λαΐς» (δηλαδή, στο σκοτάδι όλες οι γυναίκες μοιάζουν με την Λαΐς).

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΜΕΓΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ:

Ο Αλέξανδρος είχε βρεθεί στην Κόρινθο για το συνέδριο των ελληνικών πόλεων και θέλησε να γνωρίσει τον φιλόσοφο. Τον πλησίασε κάποιο πρωινό και του είπε: "Είμαι ο Βασιλιάς Αλέξανδρος". Ο Διογένης ατάραχος του απάντησε "Και 'γώ είμαι ο Διογένης ο Κύων". Ο Μέγας Αλέξανδρος τον ρώτησε: "Δε με φοβάσαι;" Ο Διογένης απάντησε "Εξαρτάται, τι είσαι; Καλό ή κακό;". Ο Αλέξανδρος μένει σκεπτικός. Δεν μπορεί ένας βασιλιάς να πει ότι είναι κακό, και άμα είναι καλό, γιατί κάποιος να φοβάται το καλό; Αντί να απαντήσει ο Αλέξανδρος ρωτά: "Τι χάρη θες να σου κάνω;" Και ο Διογένης του απαντά: "Αποσκότισόν με". Η φράση έχει δύο ερμηνείες: «Βγάλε με από το σκότος, δείξε μου την αλήθεια». ή "Σταμάτα να μου κρύβεις τον ήλιο", καθώς οι κυνικοί πίστευαν πως η ευτυχία του ανθρώπου βρίσκεται στη λιτότητα, στη ζεστασιά του ήλιου και όχι στα υλικά πλούτη. Ο Μέγας Αλέξανδρος και ο Διογένης είχαν μια μακρά συζήτηση κατά την οποία ο Διογένης απέδειξε στον Αλέξανδρο ότι ένας βασιλιάς είναι ωφέλιμος όταν είναι ωφέλιμος στο λαό του. Όταν αποχαιρετίστηκαν ο Αλέξανδρος είπε το περίφημο: Είμῃ Ἀλέξανδρος ἤμην, Διογένης ἂν ἤμην. (Εάν δεν ήμουν Αλέξανδρος, θα ήθελα να ήμουν Διογένης).